



Dato: 6. februar 2025
Kontor: Sikkerhed

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT
over
høringssvar om forslag til lov om kritiske enheders
modstandsdygtighed (CER-loven)

Indhold

| | |
|------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1. Høringen..... | 2 |
| 1.1. Høringsperiode..... | 2 |
| 1.2. Hørte myndigheder og organisationer mv. | 2 |
| 2. Høringssvarene | 6 |
| 2.1 Generelle bemærkninger til lovforslaget..... | 6 |
| 2.2 Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget | 9 |
| 2.2.1. Udpegning af kritiske enheder | 9 |
| 2.2.2. Kritiske enheders risikovurdering og | |
| modstandsdygtighedsforanstaltninger | 11 |
| 2.2.3. Offentliggørelse..... | 13 |
| 2.2.4. Baggrundskontrol..... | 14 |
| 2.2.5. Koordinering mellem de kompetente myndigheder, herunder i | |
| forbindelse med tilsyn..... | 16 |
| 2.2.6. Brud på persondatasikkerheden..... | 19 |
| 2.2.7. Økonomiske- og administrative byrder | 20 |
| 3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet | 21 |

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til lovforslag udarbejdet af Forsvarsministeriet har i perioden fra den 5. juli 2024 til den 22. august 2024 (48 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer mv.

Udkastet til lovforslag blev den 5. juli 2024 sendt til Folketingets Forsvarsudvalg og Udvalget for Digitalisering og It til orientering. Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 5. juli 2024.

Med den kongelige resolution af 29. august 2024 har Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab overtaget ressortansvaret for implementeringen af Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 om kritiske enheders modstandsdygtighed (CER-direktivet) fra Forsvarsministeriet.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer mv.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer mv., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *.

| Høringspart | Høring ssvar modtag et | Bemærk ninger | Ingen bemærk ninger | Ønsker ikke at afgive bemærk ninger |
|---------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Advokatrådet | x | x | | |
| ATP | x | | | x |
| Banedanmark* | x | | x | |
| Bestyrelsesforening en | | | | |
| Danish Care | | | | |
| Danish Cloud Community | | | | |
| Danmarks Apotekerforening | x | x | | |
| Dansk Arbejdsgiverforeni ng | x | | | x |
| Danske Beredskaber | | | | |
| Dansk Erhverv | x | x | | |
| Dansk Industri | x | x | | |
| Dansk IT | | | | |
| Dansk Kollektiv Trafik | | | | |
| Dansk Luftfart | | | | |
| Dansk Selskab for Patientsikkerhed | | | | |
| Danske Advokater | | | | |
| Danske Havne | x | x | | |
| Danske Maritime | | | | |
| Danske Rederier | x | x | | |
| Danske Regioner | x | x | | |
| Danske Shipping- og | | | | |

| Høringspart | Høringssvar modtaget | Bemærkninger | Ingen bemærkninger | Ønsker ikke at afgive bemærkninger |
|------------------------------------------------------------|----------------------|--------------|--------------------|------------------------------------|
| Havnevirksomheder | | | | |
| Danske Vandværker | x | x | | |
| DANVA | x | x | | |
| Datatilsynet | x | x | | |
| Den Danske Dommerforening | | | | |
| DiaLab, Dansk Diagnostika- og Laboratorieforening | | | | |
| Digitaliseringsstyrelsen i Grønland | x | x | | |
| Domstolsstyrelsen | x | x | | |
| DSB* | x | x | | |
| Erhvervsflyvningens Sammenslutning | x | | x | |
| Finans Danmark | | | | |
| Green Power Denmark* | x | x | | |
| GTS-foreningen | x | x | | |
| Industriforeningen for Generiske og Biosimilære Lægemidler | | | | |
| Institut for Menneskerettigheder | | | | |
| IT-politisk forening | | | | |
| Justitia | | | | |

| Høringspart | Høringssvar modtaget | Bemærkninger | Ingen bemærkninger | Ønsker ikke at afgive bemærkninger |
|--------------------------------------------------------------|----------------------|--------------|--------------------|------------------------------------|
| Kommunernes Landsforening | | | | |
| Københavns Lufthavne (CPH)* | x | x | | |
| Landbrug og Fødevarer | x | x | | |
| Lægemiddelindustriforeningen | | | | |
| Medicoindustrien | x | x | | |
| Metroselskabet I/S* | x | x | | |
| MyDefence | x | x | | |
| Naalakkersuisut – Departementet for Boliger og Infrastruktur | x | x | | |
| Norlys* | x | x | | |
| Pharmadanmark | | | | |
| Præsidenten for Vestre Landsret | x | | | x |
| Præsidenten for Østre Landsret | | | | |
| Retspolitisk Forening | | | | |
| Samtlige byretspræsidenter | x | | x | |
| SMVDanmark | | | | |
| Statsadvokaten i København | | | | |
| Statsadvokaten i Viborg | | | | |

| Høringspart | Høringssvar modtaget | Bemærkninger | Ingen bemærkninger | Ønsker ikke at afgive bemærkninger |
|------------------------------|----------------------|--------------|--------------------|------------------------------------|
| Teleindustrien | x | x | | |
| Trafikselskaberne i Danmark* | x | x | | |

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer, der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring.

2.1 Generelle bemærkninger til lovforslaget

Advokatrådet, DI, Danske Rederier og Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der med lovforslaget tages udgangspunkt i en minimumsimplementering.

Advokatrådet noterer, at minimumsimplementeringen ikke bør stå i vejen for, at loven bliver operationel og smidig, og at sektorspecifikke bekendtgørelser ikke blot bør gentage indholdet af lovbestemmelserne.

Dansk Erhverv bakker op om lovforslagets overordnede tilgang til at skabe rammerne for kritiske enheders modstandsdygtighed. Det giver mere transparens i lovkravene til virksomhederne, og det giver god mening, at kravene baseres på en risikovurdering.

DANVA, Green Power Denmark og Norlys anerkender vigtigheden af, at implementeringen af CER-direktivet kan være med til at styrke

Danmarks sikkerhed og robusthed mod flere og forskelligartede trusler.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har noteret sig ovenstående bemærkninger til lovforslaget.

Advokatrådet, DANVA, DSB, Datatilsynet og Medicoindustrien understreger behovet for vejledningsmateriale, som supplerer lovens definitioner og krav, herunder bl.a. vedrørende modstandsdygtighedsforanstaltninger og oplysnings- og underretningspligter.

Danske Vandværker og MyDefence opfordrer til, at relevante interesser inddrages i udarbejdelsen af den nationale strategi og -risikovurdering for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed.

DI anbefaler, at der med et så omfattende lovforslag som CER, der stiller en lang række organisatoriske og tekniske krav, gives virksomhederne tilstrækkelig tid til at tilpasse sig til de nye krav. Efterlevelse kræver mange ressourcer – i tid såvel som i omkostninger – og der skal være rimelige rammer og tid til dette. Samtidig, anerkender DI, at vi står i en særlig sårbar situation, hvor truslen mod Danmark og danske virksomheder spidser til, og hvor det er vigtigt, at vi får løftet sikkerhedsniveauet på tværs af sektorer.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har noteret sig synspunkterne. Ministeriet kan i den forbindelse oplyse, at ministeriet har en forventning om, at nærmere sektorspecifikke bekendtgørelser udstedt i medfør af CER-loven vil blive sendt i offentlig høring med en rimelig frist, således at de omfattede kritiske enheder gives mulighed for at indrette sig på de kommende krav forud for, at de vil skulle efterleves.

Endvidere kan Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab oplyse, at der vil blive udarbejdet vejledningsmateriale vedrørende lovens krav, herunder bl.a. modstandsdygtighedsforanstaltninger,

som vil foreligge senest på det tidspunkt, hvor de kritiske enheder skal efterleve loven.

Foruden vejledningsmateriale vil den kompetente myndighed som led i sin generelle vejledningsforpligtelse over for enheder kunne yde vejledning til omfattede enheder vedrørende bl.a. foranstaltninger. Der henvises til pkt. 3.2.4 i lovforslagets bemærkninger.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab vil endvidere så vidt muligt sikre inddragelse af relevante interessenter i arbejdet med udarbejdelse af den national strategi og risikovurdering.

I forhold til de kritiske enheders mulighed for at tilpasse sig til CER-lovens krav, kan Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab oplyse, at det nu i lovforslagets § 3, stk. 5, 2. pkt., udtrykkeligt fremgår, at lovens §§ 6-9 (modstandsdygtighedsforanstaltninger, kritiske enheders kontaktperson, hændelsesunderretning og baggrundskontrol) finder anvendelse ti måneder efter, at den kritiske enhed har modtaget en orientering om at være blevet udpeget som kritisk enhed. Ligeledes fremgår det nu af § 5, stk. 3, 1. pkt., at den kritiske enhed skal have foretaget risikovurderingen ni måneder efter at have modtaget underretning om udpegning. De kritiske enheder vil derved have ni måneder fra orientering om udpegning som kritisk enhed til at foretage en risikovurdering og ti måneder fra tidspunktet for orientering til at få iværksat nødvendige tiltag på baggrund af lovens §§ 6-9.

Naalakkersuisut – Departementet for Boliger og Infrastruktur har et ønske om, at der ved den nationale danske risikovurdering for identifikation af kritiske enheder indgår en vurdering af, hvilke sektorer eller dele af sektorer, som har betydning for Grønland, og hvor Grønland vil blive påvirket af en hændelse, som indtræffer i Danmark. Departementet anfører bl.a. også, at der imødekommes et konstruktivt samarbejde omkring udarbejdelse af en kongelig anordning.

Digitaliseringsstyrelsen i Grønland bemærker, at videregivelse af oplysninger mellem de danske kompetente myndigheder og den grønlandske kompetente myndighed vil være relevant for begge parter, og at sårbarheder, der identificeres hos den ene myndighed, kan være relevant for den anden myndighed at undersøge inden for sit ansvarsområde.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab noterer sig bemærkningerne og vil gå i dialog med de respektive grønlandske myndigheder herom.

2.2 Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Udpegning af kritiske enheder

ATP og Danske Rederier finder det vigtigt, at de *reelt* kritiske enheder udpeges og reguleres, og at det således ikke er alle enheder under de nævnte kategorier, der skal omfattes af loven.

Danske Rederier og DANVA påpeger vigtigheden af, at der sker en tæt koordinering mellem kompetente myndigheder i fastsættelsen af kriterier og tærskelværdier, der vil ligge til grund for udpegelsen af kritiske enheder.

DANVA anfører, at lovudkastet mangler en anvisning på, hvordan samspillet mellem kritiske enheder, væsentlige tjenester (NIS2-koblingen) og indbyrdes afhængigheder kortlægges og afstemmes.

Metroselskabet bemærker, at der er usikkerhed om, hvorvidt ”de almindelige forvaltningsretlige regler” også gælder vejledningspligten ift., hvordan udpegning eller mangelfuld udpegning kan blive efterprøvet af den tilsynsførende myndighed (ministerium eller styrelse). Metroselskabet forventer, at den tilsynsførende myndighed vil være ejeren eller operatøren af kritisk infrastruktur behjælpelig med evt. udpegning, tolkning eller vurdering af ”sektorspecifikke tærskler”.

Med den foreslåede bestemmelse i § 3 lægges der op til, at vedkommende minister inden for sit område træffer afgørelse om

identifikation af kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i CER-direktivets bilag, og opstiller en liste over de kritiske enheder, der er blevet identificeret. Det bemærkes, at vedkommende minister i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper om delegation vil kunne beslutte at delegerer sin kompetence til en underliggende myndighed, herunder en udpeget kompetent myndighed.

Det foreslås endvidere, at der ved identifikation af en kritisk enhed i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 6 skal lægges vægt på 1) den nationale strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed, 2) den nationale risikovurdering med henblik på identifikation af kritiske enheder, 3) om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, 4) om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende på dansk territorium og 5) om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i de sektorer, der er omfattet af CER-direktivets bilag, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

Da de i direktivets artikel 6 nævnte kriterier har en forholdsvis kvalitativ og skønspræget karakter, fremgår det desuden af lovforslaget, at ministeren for samfundssikkerhed og beredskab bør have mulighed for i en bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler om identifikation af kritiske enheder samt om, hvad der forstås ved en hændelses betydelig forstyrrende virkning.

Ovenstående skal bl.a. ses i lyset af, at Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab ved implementeringen anser det for væsentligt, at direktivets krav målrettes og tilpasses de enkelte sektors særlige forhold, herunder når det kommer til udpegningen af kritiske enheder. Samtidig er det væsentligt, at der i videst muligt omfang skabes ensartethed og koordination på tværs af de omfattede sektorer, således at kritiske enheder som udgangspunkt identificeres på en ensartet måde, og at kritiske enheder, der opererer i flere sektorer, ikke rammes af modsatrettede krav.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 og 3.1.4 i lovforslagets bemærkninger samt bemærkningerne til lovforslagets § 3.

2.2.2. Kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger

DI og Danske Rederier bemærker, at forslaget kræver, at kritiske enheder foretager risikovurderinger baseret på nationale risikovurderinger og andre relevante informationskilder, og at det i den forbindelse forventes, at myndighederne hjælper virksomhederne med at gennemføre risikovurderingerne effektivt, herunder ved at dele relevant information om trusselsbilledet i den konkrete sektor.

Danske Rederier bemærker samtidig, at der i udkastet til lovforslaget henvises til, at kritiske enheder i deres risikovurdering bl.a. skal tage højde for hybride trusler og terrortrusler. Det er efter Danske Rederier opfattelse i den forbindelse vigtigt at få mere tydeligt afklaret, hvor ansvarsfordelingen mellem de kritiske enheder og myndighederne (politi og forsvar) går.

GTS-foreningen bemærker, at der – for at sikre en effektiv implementering af risikovurderinger – i lovteksten bør være en anerkendelse af behovet for og understøtte brugen af test- og simuleringsfaciliteter, som kan leveres af private aktører.

Københavns Lufthavne (CPH) foreslår, at direktivets artikel 12, stk. 2, fremgår direkte af lovens § 5, og tilføjer, at artikel 12, stk. 2, må forventes at få væsentlig betydning for en lang række danske virksomheder, herunder CPH, der er underlagt omfattede regulatoriske krav i forhold til at foretage risikovurderinger. Myndighedens adgang til at erklære, at en eksisterende risikovurdering helt eller delvist opfylder forpligtelserne efter bestemmelsen bør fremgå eksplicit af loven, både for at skabe klarhed for myndigheder og virksomheder og for at skabe en direktivsnær minimumsimplementering.

Danske vandværker, DANVA bemærker, at for at undgå ressourcespild, er det vigtigt, at risikovurdering foretaget til andre bestemmelser også anerkendes som tilstrækkeligt under denne lov. Dette bør fortolkes bredt.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 5, stk. 2, at en kritisk enhed, der har foretaget andre risikovurderinger eller udarbejdet dokumenter i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for dens risikovurdering, kan anvende disse vurderinger og dokumenter til at opfylde de krav, der er fastsat i lovens § 5 om udarbejdelse af risikovurderinger.

Det fremgår videre, at den kompetente tilsynsmyndighed ved udøvelse af sine tilsynsfunktioner kan erklære, at en kritisk enheds eksisterende risikovurdering, som behandler de risici og det omfang af afhængighed, der er omhandlet i direktivets artikel 12, helt eller delvist opfylder forpligtelserne efter artiklen.

Det vil således være op til den kompetente myndighed på baggrund af en konkret vurdering at afgøre, om en kritisk enheds eksisterende risikovurderinger opfylder kravene i § 5.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab kan i forlængelse heraf oplyse, at ministeriet forventer, at kritiske enheders risikovurdering vil være et af de emner, der vil skulle udarbejdes en vejledning omkring. Styrelsen for Samfundssikkerhed vil tillige kunne rådgive omkring udarbejdelse af risikovurderinger.

Danske Regioner finder det positivt, at der i udkast til lovforslaget er opmærksomhed på at undgå dobbeltregulering.

ATP, Dansk Erhverv og DSB anfører, at flere allerede er omfattet af krav til beredskabsmæssig håndtering, og at dobbeltarbejde bør undgås.

Dansk Erhverv og Københavns Lufthavne (CPH) anfører, at myndighedens adgang til at erklære, at en eksisterende dokumentation helt eller delvist opfylder forpligtelserne bør fremgå eksplicit af loven.

DSB og Medicoindustrien bemærker, at der er behov for udarbejdelsen af en vejledning i forhold til modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Det følger lovforslagets bemærkninger til § 6, stk. 1, at hvis kritiske enheder har truffet foranstaltninger i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for foranstaltningerne omhandlet i direktivets artikel 13, stk. 1, kan de anvende disse foranstaltninger til at opfylde kravene. Den kompetente myndighed vil under udøvelsen af sine tilsynsforpligtelser kunne vurdere, om eksisterende modstandsdygtighedsforanstaltninger er i overensstemmelse med artiklen.

Det vil således være op til den kompetente myndighed på baggrund af en konkret vurdering at afgøre, om en kritisk enheds eksisterende foranstaltninger opfylder kravene i § 6.

2.2.3. Offentliggørelse

DANVA efterlyser, at der i lovbemærkningerne angives, at orientering af offentligheden om en hændelse alene kan ske efter drøftelse med den berørte kritiske enhed. Derudover vil det være hensigtsmæssigt, at lovbemærkningerne også angiver, at der kan være kritiske enheder, der er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i offentlighedsloven. Dette taler for, at samspillet mellem offentliggørelse i nærværende lovudkast og offentlighedsloven synliggøres i lovbemærkningerne.

Metroselskabet foreslår, at der til § 8, stk. 6, tilføjes, at den kompetente myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse i samråd med den kritiske enhed, hvis det vil være i offentlighedens interesse.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bemærker, at bestemmelsen i lovforslagets § 8, stk. 6, implementerer CER-direktivets artikel 15, stk. 4, 2. pkt., hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne orienterer offentligheden om en hændelse, hvor de vurderer, at det vil være i offentlighedens interesse.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen, at den kompetente myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse, hvis orienteringen er i offentlighedens interesse. Hvorvidt

offentliggørelse af en væsentlig hændelse vil være i offentlighedens interesse, vil afhænge af en konkret vurdering af sagens nærmere omstændigheder, herunder om offentliggørelse er nødvendig for at forebygge eller håndtere den væsentlige hændelse. For så vidt angår proportionalitet i vurderingen af, om oplysninger om en hændelse skal offentliggøres, bemærker Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, at den foreslåede bestemmelse i § 8, stk. 6, indebærer, at den relevante kompetente myndighed kan informere offentligheden om en væsentlig hændelse, hvis offentliggørelsen er nødvendig for at forebygge eller håndtere hændelsen, eller hvor offentliggørelsen af hændelsen på anden vis er i offentlighedens interesse.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til den foreslåede § 8.

2.2.4. Baggrundskontrol

Advokatrådet anfører, at lovforslaget ikke ses at beskrive, hvilken retlig karakter en baggrundskontrol af personer vil have, og at den pågældende persons retsstilling, bør beskrives nærmere i lovforslaget. Advokatrådet bemærker endvidere, at forholdet til forvaltningslovens § 29 om behandling af ansøgningssager bør behandles i lovforslaget.

Danske Rederier er tilfreds med, at ressortministeren får mulighed for at fastsætte nærmere regler for baggrundskontrol.

Danske Regioner bemærker, at lovforslagets § 9 lemper kravet til sikkerhedsgodkendelser i forhold til CER-direktivet, idet der med lovforslaget alene stilles krav om ID-tjek og ikke CV-tjek.

Green Power Denmark efterlyser generelt mere klarhed over, hvilke virksomheder, som forventes at skulle foretage baggrundskontrol, samt over, hvordan der mellem myndigheder og virksomheder i de enkelte sektorer, men også på tværs af sektorer, aftales en procedure for, hvordan en virksomhed kan verificere, at én person er sikkerhedsgodkendt, samt en procedure for, at virksomheder med sikkerhedsgodkendte medarbejdere og/eller leverandører informeres, hvis myndighederne trækker en sikkerhedsgodkendelse af en medarbejder tilbage.

GTS-foreningen anerkender, at loven giver vedkommende minister mulighed for at fastsætte nærmere regler om baggrundskontrol af personer. Det er efter foreningens opfattelse vigtigt, at loven tillader, at både offentlige myndigheder og kvalificerede private aktører kan udføre baggrundskontrollen. Dette sikrer en retfærdig og effektiv udførelse af disse kontroller og undgår konkurrenceforvridning.

DANVA og Metroselskabet bemærker, at opfyldelse af kravet om baggrundskontrol forudsætter, at relevante myndigheder har tilstrækkelig kapacitet til at gennemføre et øget antal baggrundskontroller.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab kan oplyse, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 9, at afgørelser om, hvorvidt en person har gennemgået en baggrundskontrol med et tilfredsstillende resultat og om tilbagekaldelse af en afgørelse om baggrundskontrol, vil skulle træffes af den kompetente myndighed på baggrund af oplysninger om den pågældende person, som politiet tilvejebringer.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til § 9, at gennemførelse af baggrundskontrol vil ske på grundlag af en anmodning fra en kritisk enhed og forudsætter, at den pågældende person har meddelt samtykke dertil.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bemærker i forlængelse heraf, at det er blevet præciseret i bemærkningerne til § 9, at de almindelige forvaltningsretlige regler og principper vil være gældende, idet afgørelse om baggrundskontrol vil være en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det medfører bl.a., at en afgørelse om baggrundskontrol vil kunne påklages til en højere administrativ myndighed efter de almindelige forvaltningsretlige principper om administrativ rekurs.

Det foreslås, at de regler, som i en bekendtgørelse skal udmønte den nærmere ordning for gennemførelse af baggrundskontrol, skal fastsættes efter forhandling med justitsministeren. Kravet om

forhandling skal navnlig ses i lyset af behovet for i videst muligt omfang at sikre en ensartet udmøntning af reglerne om baggrundskontrol på tværs af de sektorer, der er omfattet af dennes lovs anvendelsesområde.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bemærker afslutningsvis, at ministeriet er enig i vigtigheden af, at relevante myndigheder har tilstrækkelig kapacitet til at gennemføre et øget antal baggrundskontroller.

2.2.5. Koordinering mellem de kompetente myndigheder, herunder i forbindelse med tilsyn

MyDefence opfordrer til, at der på tværs af de enkelte sektorer fastsættes minimumskrav til kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger. Dette vil sikre et højt sikkerhedsniveau på tværs af de omfattede sektorer, og bidrage til at der etableres en ensartet og struktureret tilgang til sikringen af samfundets kritiske enheder.

Dansk Erhverv, DI, Danske, Vandværker og Teleindustrien bemærker, at det er vigtigt, at man er opmærksom på balancen mellem tilpasning til de enkelte sektorer særlige forhold på den ene side og hensynet til ensartede regler på tværs af sektorer på den anden side. Samtidig skal tages hensyn til enheder omfattet af flere sektorer.

Dansk Erhverv, DI, Danske Vandværker, DSB, MyDefence, Norlys og Teleindustrien anfører, at er det vigtigt, at regler og tilsyn koordineres på tværs af sektorer, herunder energisektoren, som ikke er omfattet af denne hovedlov. Dette forudsætter en stærk koordinerende enhed.

Danske Regioner oplever et stort behov for en systematisk forventningsafstemning mellem regioner og staten om, hvilke ekstraordinære beredskabssituationer sundhedsvæsnet skal have kapacitet til at håndtere, og hvad det vil kræve af investeringer og samarbejde med staten og øvrige relevante aktører.

Green Power Denmark anbefaler, at myndighederne benytter opgaven med implementering af NIS2- og CER-direktiverne til at afdække sektorernes gensidige afhængigheder, ligesom der bør sikres ensartethed på tværs af sektorer direktiverne imellem. Det er ligeledes vigtigt, at virksomhederne får mulighed for at kunne samordne deres beredskab.

Dansk Erhverv, DI, Norlys og Teleindustrien opfordrer til, at ministerierne og de kompetente myndigheder søger at indrette sig organisatorisk på en måde, hvor der sker en hensigtsmæssig adskillelse mellem myndighedernes regulatoriske tilsynsopgaver og den mere rådgivende og støttende funktion.

Dansk Erhverv, DANVA, Danske Vandværker og DI anfører, at det er vigtigt, at tilsynene er konstruktive, dialogbaserede og værdiskabende og følges op med vejledning.

DI understreger samtidig vigtigheden af, at de udpegede myndigheder har de nødvendige ressourcer og ekspertise til effektivt at føre tilsyn med de omfattede sektorer. DI peger endvidere på, at det fremgår af § 15, stk. 2, at der kan stilles krav til virksomhederne/enheden om at få et kvalificeret, uafhængigt organ til at foretage en audit i stedet for, at den kompetente myndighed selv foretager den, og at det bør specificeres under hvilke forhold, den kompetente myndighed ikke selv vælger at foretage audit, men i stedet påfører virksomheden en omkostning.

DI bemærker også, at det er vigtigt at understrege behovet for, at tilsyns- og håndhævelsesmekanismer er gennemsigtige og retfærdige, og at virksomhederne har adgang til retfærdige klage- og appelmekanismer.

Danske Rederier er tilfredse med, at ressortministeren får mulighed for at fastsætte nærmere regler for inspektion og audit. Ligeledes støttes det, at der vil ske en tæt koordination tilsynsmyndighederne i mellem, særligt for de kritiske enheder, der måtte indgå i flere sektorer.

GTS-foreningen anbefaler, at det i loven og tilhørende bemærkninger præciseres, at private aktører med den nødvendige ekspertise og akkrediteringer kan udføre tilsyn som fx inspektion af brandanlæg.

Landbrug & Fødevarer henleder opmærksomheden på, at fødevarerektoren allerede er underlagt en meget omfattende kontrol af hensyn til fødevarerens sikkerhed, og at det for Landbrug & Fødevarer er væsentligt at finde den rette balance, hvor der tages hensyn til de mange kontroller og tilsyn som virksomhederne allerede er underlagt, så kontroltrykket holdes nede og der bygges videre på det eksisterende system med henblik på at gøre håndhævelse og kontrol af området så proportionel, smidigt og omkostningseffektivt som muligt.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bemærker, at det fremgår af pkt. 2.2.1 i lovforslaget bemærkninger, at ministeriet anser det for væsentligt, at direktivets krav målrettes og tilpasses de enkelte sektors særlige forhold, således at de omfattede enheder ikke pålægges unødvendige byrder. Samtidig er det væsentligt, at der i videst muligt omfang skabes ensartethed og koordination på tværs af de omfattede sektorer, således at kritiske enheder som udgangspunkt identificeres på en ensartet måde, og at kritiske enheder, der opererer i flere sektorer, ikke rammes af modsatrettede krav.

For at tage højde for disse hensyn vil implementeringen af CER-direktivet tage udgangspunkt i sektoransvarsprincippet, således at de enkelte ressortministerier bevarer deres ansvar for sikring af modstandsdygtighed og tilsyn inden for deres respektive sektorer, mens Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab tillægges en tværgående koordinerende rolle og får til opgave at facilitere et tæt samarbejde mellem de ressortansvarlige myndigheder. Sektoransvaret videreføres også for så vidt angår forsyningssikkerhed, herunder myndighedernes ansvar for at sikre robuste forsyningskæder til samfundsvigtige funktioner. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab rådgiver og understøtter ressortmyndighedernes arbejde med dette.

Anvendelsen af forhandlingsmekanismer i flere af lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser skal ligeledes ses som et udtryk for, at

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab vil sikre højest mulig ensartethed på tværs af de omfattede sektorer.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har bl.a. på den baggrund indsat en ny bestemmelse i § 13, stk. 2 (dagældende § 14) hvorefter Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har mulighed for at fastsætte nærmere regler om koordinering, ansvar og udveksling af oplysninger mellem de kompetente myndigheder og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab.

Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 13, stk. 2.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bemærker i forlængelse heraf, at det forudsættes, at der vil være en tæt koordination mellem de kompetente myndigheder på tværs af ministerområder i forbindelse med tilrettelæggelsen af tilsynsarbejdet, således at der i videst muligt omfang anlægges en fælles tilgang. Dette vil særligt være relevant for tilsynet med enheder, der måtte indgå i flere forskellige sektorer, og hvor der potentielt er flere kompetente myndigheder, som skal føre tilsyn med samme enhed.

Endvidere kan Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab oplyse, at der vil blive udarbejdet vejledningsmateriale vedrørende lovens krav og centrale begreber.

2.2.6. Brud på persondatasikkerheden

Datatilsynet formoder, at hændelser i nogle tilfælde også kan medføre brud på persondatasikkerhed, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 12. På den baggrund foreslår Datatilsynet, at der i de almindelige bemærkninger i lovforslaget tilføjes et afsnit om, at væsentlige hændelser efter omstændighederne kan udgøre brud på persondatasikkerheden.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har indarbejdet Datatilsynets bemærkninger, således at det nu fremgår af lovforslagets pkt. 3.3.3, at det fortsat bl.a. forudsættes, at væsentlige hændelser, som tillige udgør et brud på persondatasikkerheden, anmeldes af den dataansvarlige for behandlingen af de pågældende personoplysninger, der er omfattet af bruddet på

persondatasikkerheden, til Datatilsynet uden unødigt forsinkelse og om muligt senest 72 timer efter, at denne er blevet bekendt med bruddet på persondatasikkerheden.

2.6.7. Økonomiske- og administrative byrder

ATP bemærker, at lovforslagets kapitel 4 (nu kapitel 5) omhandler økonomiske konsekvenser for det offentlige. Imidlertid behandles alene omkostninger for statslige myndigheder. Lovforslaget må også forventes at få økonomiske konsekvenser for andre offentlige forvaltningsmyndigheder, som fx ATP og de administrerende ordninger, herunder dem, der finansierer ordninger, som fx arbejdsgivere, hvis de identificeres som kritiske enheder.

Danske Havne lægger vægt på, at der ikke kommer uforholdsmæssige store økonomiske og/eller administrative implementeringsomkostninger for havnene.

Danske Rederier noterer sig, at der er stor usikkerhed om de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Danske Regioner vurderer, at lovforslaget kan medføre et betydeligt ressourcetræk og have store økonomiske konsekvenser for regionerne. Det er regionernes tolkning, at de forventede merudgifter for det offentlige, der fremgår af lovforslaget og er estimeret til 18-31 mio. kr. årligt, alene er merudgifter for staten. De økonomiske konsekvenser for regionerne afhænger af, hvordan den sektorspecifikke bekendtgørelse på sundhedsområdet udformes.

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bemærker, at lovforslaget forventes at medføre negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det fremgår af lovforslagets pkt. 6, at det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved lovforslaget, da der er betydelig usikkerhed om både effekterne af de kommende krav og populationen.

Lovforslaget giver i en række bestemmelser hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som indebærer erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet, jf. lovforslagets § 3, stk. 4, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1-3, §

8, § 9 og § 14. Virksomheder skal bl.a. udarbejde en risikovurdering, træffe foranstaltninger til at sikre enhedernes modstandsdygtighed, herunder udarbejde en plan for modstandsdygtighed, indgive underretninger ved hændelser, og udlevere oplysninger i forbindelse med tilsynsbesøg, hvilket forventes konkretiseret yderligere i sektorspecifikke bekendtgørelser.

Det er på nuværende tidspunkt uvist, hvor mange danske virksomheder, der vil blive omfattet af den foreslåede lov, idet identificering af de kritiske enheder skal ske på baggrund af en national strategi og risikovurdering, som først gennemføres frem mod 2026. De økonomiske og administrative konsekvenser vil desuden afhænge af de pågældende virksomheders eksisterende modstandsdygtighedsniveau og udviklingen i trusselsbilledet i samfundet. Der vil blive foretaget en egentlig kvantificering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser i 2026.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- Der er indsat en bestemmelse om, at loven ikke finder anvendelse på enheder i energisektoren, som defineret i CER-direktivets bilag, 1. pkt., i den foreslåede § 1, stk. 5.
- Der er indsat en definition af 'kritisk enhed' i den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 2.
- Det er tilføjet, at den kompetente myndighed gennemgår og ajourfører listen over identificerede kritiske enheder, hvor det er relevant, dog mindst hvert fjerde år, i den foreslåede § 3, stk. 1, 2. pkt.
- Der er indsat en bestemmelse om, at lovens §§ 6-9 finder anvendelse ti måneder efter at den kritiske enhed har modtaget orienteringen om udpegningen i den foreslåede § 3, stk. 5, 2. pkt.
- Der er foretaget en ændring i bemyndigelsesbestemmelsen, således at det nu er ministeren for samfundssikkerhed og beredskab, der kan fastsætte nærmere regler om identifikation af kritiske enheder i den foreslåede § 3, stk. 6.

- Der er foretaget en numerisk opstilling af kravene for at blive anset for en kritisk enhed af særlig europæisk karakter i den foreslåede § 4, stk. 1.
- Der er indsat en tidsfrist inden for hvilken den kritiske enhed skal have foretaget risikovurderingen i den foreslåede § 5, stk. 3, 1. pkt.
- Der er indsat en forhandlingsmekanisme i de foreslåede § 5, stk. 4, § 6, stk. 3 og § 8, stk. 7, således at fastsættelsen af nærmere regler herefter kan ske efter forhandling med ministeren for samfundssikkerhed og beredskab.
- Bestemmelsen om, at vedkommende minister kunne fastsætte regler, som er nødvendige for at gennemføre retsakter udstedt af Europa-Kommissionen i medfør af CER-direktivet, er udgået.
- Der er indsat en bemyndigelsesbestemmelse i den foreslåede § 13, stk. 2, hvorefter ministeren for samfundssikkerhed og beredskab kan fastsætte regler om koordinering, ansvar og udveksling af oplysninger mellem de kompetente myndigheder og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab.
- Det er i den foreslåede § 14, stk. 1, nr. 1, præciseret at inspektioner foretaget af den kompetente myndighed som led i sit tilsyn, kan foretages uden retskendelse.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.